

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Att: Lars Gavelin

Remissyttrande
Värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument
Ds 2015:2, Finansdepartementet

Sammanfattning:

Journalistförbundets yttrande tar endast upp de delar av förslaget som berör det grundlagsskyddade tryck- och yttrandefrihetsområdet.

Vi avvisar utredningens förslag om sekretess med omvänt skaderekvisit och förordrar en sekretess med rakt skaderekvisit, då vi anser att intresset för allmänhetens insyn i verksamheten i detta fall väger över intresset att skydda anmälds identitet med en stark sekretess.

Journalistförbundet förordrar att en sådan ny regel omfattas av rätten att offentliggöra och lämna uppgifter (meddelarfrihet).

Bakgrunden till förbundets ställningstagande

Redan idag finns absolut sekretess som skyddar anmälarens identitet (OSL, 30:4b, första stycket).

Enligt utredningen ställs i EU-förordningen om förbättrad värdepappersavveckling krav på att även identiteten för den som anmäls ska skyddas, genom någon form av sekretess.

Varje ny sekretessbestämmelse innebär i sig en inskränkning i offentlighetsprincipen. Det framgår också av utredningen (sid 206-27).

Utredningen föreslår ett omvänt skaderekvisit, det vill säga där presumptionen är sekretess. Syftet är att skydda den anmäldes identitet så långt det är möjligt.

Sekretess ska dock inte råda för den anmälda om anmälan leder fram till rättsliga åtgärder.

Journalistförbundet anser emellertid att allmänhetens intresse till insyn över tillsynsmyndigheternas verksamhet behöver tillgodoses även om en anmälan inte leder till åtal. En anmälan kan visa på allvarliga missförhållanden, även om de i sig inte är olagliga.

Många är idag dessutom beroende av hur värdepapperscentraler och andra aktörer inom finansmarknadsområdet sköter sin verksamhet. I utredningen påpekas att "förordningens krav på identitetsskydd för den som pekas ut är motiverat av integritetsskäl."¹ Syftet för medborgarnas insyn är dock inte att "hänga ut" enskilda medarbetare, utan mer vilka företag eller aktörer de anmälda representerar.

Journalistförbundet förordar därför att förslaget till nytt stycke två i OSL 30:4b, utformas med ett rakt skaderekvisit, där presumptionen är att uppgift om den anmälda ska lämnas ut.

Med vänlig hälsning
SVENSKA JOURNALISTFÖRBUNDET

Jonas Nordling
Förbundsordförande

¹ Ds 2015:2, sid 207